Kőszeg, 1915. március hó 28-án. 13. szám. XXXV. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Vidékre egész évre 5 korona.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak meg.

Ujabb hadikölcsönről

beszélnek már hetek óta s bizony el kell készülve lennünk erre az eshetőségre s ép oly impozáns módon kell megnyilvánulnia az ujabbi anyagi áldozatkészségnek, mint ez most Németországban történt, hol a második hadikölcsön kilenc milliárdot bocsát az állam rendelkezésére.

Erről a fontos témáról értekezik a Városok Lapja legutóbbi számában egy jeles szakember, aki a következőket irja:

A háboru kitörésénél Németország az első pénzszükségletével a birodalmi jegybankot vette igénybe. Már hat héttel későbben azonban, midőn a nagy belgiumi győzelmek folytán a bizalom a német hadsereg erősségébe meggyökeresedett, a német kormány a polgársághoz apellált kölcsön iránt. Az eredmény meglepő volt és az egész világon feltünést keltett. Rövid néhány nap alatt közel 5 milliárdot bocsátottak a birodalom rendelkezésére, mely összegből a jegybank által nyujtott előleg visszafizetésre került. A fenmaradt rész most már fogytán van és a német kormány ujból felhivta a lakosságot, hogy a háboru folytatására szükséges pénzeszközöket rendelkezésére bocsássa. Áldozatról szó sem lehet, mert egyrészt a kölcsön jó, Németországban szokatlan magas kamatot biztosit, másrészt pedig mindenki át van hatva azon meggyőződéstől, hogy a kölcsön, melyet az államnak nyujtanak, hazafias kötelesség és minden egyes polgár megvédésére, létének és vagyonának biztositására szolgál. Az uj kölcsön megint korlatlan összegben bocsáttatik ki, azaz a birodalmi ülés által megszavazott hitel keretében 5 milliárdig. A kamatozás ismét 5%. De ami a jellemző, a kibocsátási kurzus 1%-kal magasabb, mint az első kölcsönnél. Hét hónapos háboru után és miután egyszer már 5 milliárdot igénybe vettek, a német kormány a második kölcsönt 1%-kal drágábban ajánlja és magasabb árt akar elérni. Mily óriási bizalmat involvál egy ily feltevés a kormány részéről nemcsak a hadsereg erejébe és a háboru fényes végeredményébe, hanem a polgárság rendithetetlen hazafiasságába és támogatási készségébe. Nem is csalódott. Kilenc milliárdot jegyeztek most.

Ha ennek ellenében összehasonlitjuk Franciaország pénzügyi helyzetét Németországéval, csodalkoznunk kell az óriási különbségen, mely a két birodalom pénzügyi viszonyaiban észlelhető. Franciaország azelőtt majdnem az egész világ pénzmedencéje volt. Kölcsönei, melyeket az idegen államoknak nyujtott, meghaladják a 20 milliárdot és a nemzeti vagyonnak csaknem tiz százalékát képezik. Az utolsó években külföldi kibocsátásokra nagy adót vetett ki a francia állam. Ennek az volt a következménye, hogy a francia pénzpiacot csakis harmadrendü és kétes bonitasu pénzkeresők vették igénybe, kiknél nem szerepel, vajjon a kölcsön két százalékkal többe vagy kevesebbe kerül-e, mig a jó és biztos befektetések a francia forrástól távol maradtak. Igy p. o. Magyarország a francia tőkét már évek óta nem birta igénybe venni, ugyszintén a főváros és Pozsonynak kölcsönei Párisban a magas adó folytán nem jöhettek létre. Franciaország azonban pénzét rendelkezésre bocsátotta Oroszországnak, elsősorban politikai okokból, továbbá a délamerikai és más exotikus államoknak, melyek készsége nagy kamatok fizetésére vagy jobban mondva igérésére, a hitelezőket arra csábitotta, hogy pénzüket ideadják.

Tudni kell, hogy a kisebb francia tőkések, kiknek száma több millió, bankárjuk iránt vak bizalommal viseltetnek és a pénzüknek értékekben való elhelezezését teljesen ezekre bizzák. A bankárok a náluk elhelyezett betétből a kliens részére rendesen kisebb mennyiségü francia járadékot, mely azelőtt alig hozott 3%-ot, vásároltak, mig a nagyobb részét külföldi értékekben helyezték el, hogy a kommitensnek nagyobb kamatélvezetet szerezzenek. A francia tőkések ezen eljárást most nagyon megsinylik. Oroszország a szelvényeit jelenleg csak ugy birja beváltani, ha Franciaország neki a beváltásra szükséges pénzt előlegezi, azaz a kamatokat csakis megint francia pénzzel fizetheti. A jó és biztos értékek, mint p. o. német, osztrák, magyar és török állami kötvények szelvényei Franciaországban most nem kerülnek beváltásra, mert ezen államok az ellenséges országnak nem utalják ki a beváltásra szükséges összegeket. A délamerikai és más exotikus államok államok, köztük Szerbia is, pedig a kamatfizetést teljesen beszüntették. A francia kistőkés igy igen nehéz helyzetbe jutott. Nem képes annyi kamatot kapni, hogy megélhessen és kénytelen francia járadékot eladni, hogy pénzre tehessen szert. A francia bankokat megrohanták azok, kiknek készpénzbetétei voltak és a pénzintézetek szintén kénytelenek a járadékon tuladni, hogy a betévők követeléseinek megfelelhessenek. Igy aztán érthető, hogy a francia 30%-os járadék, melyből majdnem 25 milliárd van és amely valamikor a világ kedvelt papirja volt és párin (száz frankon) felül állott, már évek óta sülyed a kurzusban (csak a háboru kitörése óta 15%-kal) és most 68-on alul kapható, vagyis majdnem négy és fél százalékot hoz, ami az 1870. évi háboru óta meg nem volt konstatálható. A francia kormány most kénytelen 5%-os kötvényeket kibocsátani, ami a francia pénzviszonyokban meg eddig nem fordult elő.

Oroszország pénzügyi helyzetéről szintén a legremitóbb hirek keringenek. Mindazonáltal nagy tévedés volna ebből arra következtetni, hogy a pénzügyi zavarnak valamely befolyása lehetne a háboru folytatására. Németország legnagyobb nemzetgazdásza, a mult évben elhalt Lexis Vilmos göttingeni egyetemi tanár valamikor azt mondta, hogy a pénz hiánya meg sohasem akadályozott meg egy háborut. Ezt a nyilatkozatot szintén jellemzi egy szellemdus aphorisma, mely ugy szól hogy: „A legnagyobb sajtószabadságot élvezi jelenleg a bankjegy-sajtó". Ezt a sajtót pedig Oroszország most kiméletlenül veszi igénybe. Azt állitják, hogy meg az orosz pénzügyminiszter maga sem tudja, hogy mennyi papirrubel van forgalomban, mert nagy része — hamis. Hogy az aranyázsió veszedelmesen emelkedik és ennek folytán a drágaság is, mit tesz ez? Ha az orosz kormánynak valamely áruért most 10 rubel helyet huszat kell fizetni, akkor egyszerüen nyomatnak 50 millió rubel helyett 100 milliót. Csak a papirjuk el ne fogyjon!

Az hirlik, hogy Ausztria és Magyarország kormányai március havában, de legkésőbb áprilisban ismét apellálni fognak a polgárokhoz ujabb kölcsön végett és az a meggyőződés uralkodik, hogy a második kölcsön épp oly sikerrel fog járni, mint az előbbi.

A mult évben nagy összegeknek a hadikölcsön céljaira történt igénybevétele folytán a könyvbetétek Bécs városában 56 millióval apadtak. Folyó évi január havában a betétek azonban megint 65 millióval emelkedtek. Egyetlenegy hónap tehát visszahozta az előző évi egész hanyatlást. Nálunk is a betétállomány már megint elérte az ezelőtti státust. Ez bizonyitja, hogy a közönségnek takarékoskodási ereje és a tőkeképzés még a háboruban sem szünetel, sőt az életmód korlátázása által talán meg emelkedett is és ebből meritjük a reményt, hogy gazdasági életünk a jövőben is meg fog felelhetni azon nagy feladatoknak, melyek a háboru eredményes befejezése és a történt károk helyreállitása céljából reánk háramlani fognak.

Igaz ugyan, hogy a kibocsátandó második kölcsönnél bizonyos megtakaritott pénzek, melyek évek óta gyüjtettek és a hadikölcsön céljaira felhasználtattak, most hiányozni fognak, mert azóta meg nem ujulhattak. De másrészt meg tekintetbe jön, hogy az első kölcsön még jobban sikerült volna, ha egyes pénzintézetek — zavaroktól való félelemből — nem csinálnak mindenféle nehézséget a betétek e célra való felhasználása ellen. Ha a kormány megtalálná annak módját, hogy a betéteket mobilizálni lehessen — pedig ezt a módot meg lehet találni — akkor nem kétséges, hogy a szükségelt második milliárd is rendelkezésére fog bocsáttatni. A magyar hazafisága nem marad mögötte a németnek.

Hogyan lehet olcsón, jól főzni?

Már mult heti számunkban említettük, hogy a városi hatóság a főváros által ingyenkiosztásra kiadott kis szakácskönyvet hozatta meg, de mert ennek a kinyomatása s szétosztása sok költséggel járna, szivesen vállalkozunk arra, hogy hétről-hétre egy-egy ételsorozatot lapunk utján közzétegyünk, azon reményben, hogy leirással kézről kézre fogják adni.

Amennyiben pedig főzéssel foglalkozó vagy e téren hasznos tapasztalatokat szerzett hölgyeink, asszonyaink, leányaink meg ezenkivül is jó és már kipróbált receptek birtokában vannak, szivesen vesszük, ha közérdekből azokat velünk közölni szíveskednek. Ezeket is a beküldő megnevezésével, vagy anélkül, heti ételismertető sorozatunkba felvesszük.

Most mikor a háboru mindannyiunkra okos takarékosságot parancsol és a főzés a rendelkezésre álló élelmiekből annyi gondot okoz, jó lesz a kitünő táplálkozást biztositó kukorica- és kevertlisztből valamint más olcsó élelmiekből készitett ételeket figyelemre méltatni.

A receptek öt—hat tagu család számára vannak számitásba véve.

Kenyér kukoricalisztből.

75 deka kukoricalisztből, 5 deka élesztőből, langyos vizből kovászt készitünk. Ha megkelt, 125 deka kukoricalisztből, 5 deka sóból és kellő mennyiségu langyos vizzel keményebb tésztát dagasztunk. Kelni hagyjuk. Ha megkelt, lassan egy óráig sütjük.

Kenyér kevert lisztből.

Langyos vizből, kevés lisztből és 3 deka élesztőből kovászt készitünk. Egy óráig kelni hagyjuk. Egy kiló kevert lisztből, fél kiló kukoricalisztből, 12 deka reszelt nyers burgonyából, 3 deka sóból és a megkelt kovászból langyos vizzel kemény tésztát dagasztunk. Megkelés után egy óráig sütjük.

Kukoricaliszt leves galuskával.

2 deka zsirt 4 deka kukoricaliszttel megpiritunk, 2 liter csontlevessel feltöltjük, keverés közben felfőzzük, tálaláskor egy két Maggi-kockát tehetünk bele. Galuska: 10 deka kukoricadarát 2 deci forró sósvizbe befőzünk, ha kihult, egy egész tojást, egy kávéskanál zsirt hozzákeverünk, a leszürt levesbe galuskákat szaggatunk, fél óráig főzzük.

Puliszka kukoricadarából.

Egy fél liter vizbe kevés sót teszünk és ha forr, egy negyed liter kukoricadarát keményre befőzünk, félrehuzzuk a fazekat s mérsékelt melegnél átgőzölni hagyjuk.

Puliszka kukoricalisztből.

Egy fél liter kukoricalisztet egy liter forró sós vizbe folytonos keverés mellett keményre befőzünk, azután félrehuzzuk a fazekat és mérsékelt tüznél még egy fél óráig átpárologni hagyjuk. Ebből lehet bármilyen húshoz köretet adni, csak zsiros (olvasz-

tott,) vagy forró vizes kanállal kell a galuskákat szaggatni. Többféle előételnek is ez a készitmény szolgál alapjául.

Puliszka burgonyával.

Egy fél liter vizbe kevés sót teszünk, felforraljuk, egy negyed liter kukoricalisztet mérsékelt hőnél fél óráig fozni hagyunk. 3—4 darab főtt és tisztitott burgonyát áttörünk és a puszlikához keverjük, olvasztott zsirba vagy forró vizbe mártott kanállal galuskát szaggatunk, zsirral meglocsoljuk vagy tőportyüvel megszórjuk.

Mamaliga.

(Erdélyi étel.)

Folyékony puliszka masszát zsirral kikent tűzálló tálba teszünk, erre egy sor juhturót kenünk, erre ismét puliszkamasszát, ezt aztán megzsirozva átsütjük s tálalás előtt (esetleg reszelt parmezán sajttal meghintjük) olvasztott zsirral meglocsoljuk.

Köleskásás hus.

1 kgr. 20 deka tehén-tőgyét puhára főzzük s ha félig kihult szeletekre vágjuk. 5 deka zsirban 2 fej hagymát kevés paprikával piritunk s a felvágott husszeleteket beleteve, egy tel óráig pároljuk. Háromnegyed kilogramm köleskását 1 liter sósvizben puhára főzünk, a hussal összekeverjük, s néhány percig együtt pároljuk.

Töltött káposzta.

10 deka füstölt szalonnát, 1 kiló főtt és kihült tudővel ledarálunk. 20 deka kukoricadarát 5 deci sósvizben puhára főzünk kevés sóval és egy csipet feketeborssal, az egészet összekeverjük, káposztalevelekbe tekerjük, lábasba tesszük, a főtt káposztát a tetejébe öntjük, kevés tejfollel és paprikával fél óráig főzzük.

Bab árpakásával.

Fél kiló babot puhára főzünk, amikor félig megfött, kevés sót teszünk bele, 3 deka szalonnát hagymával piritunk, negyed kiló nagyszemü árpakását jól kimosva bele teszünk s az egészet összekeverve, együtt pároljuk. Ugyanigy készithetjük ezt bab helyett burgonyával.

Hirek a háboruról.

Magyar, osztrák és szerb internáltak szabadonbocsatása. A szerb sajtóiroda jelenti: A szerb kormány a háboru kitörése óta három izben tett ajánlatot a bukaresti spanyol követség utján a Monarchia külügyminiszterének a szerbiai magyar és osztrák polgároknak a kölcsönösség alapján való szabadonbocsatására. A külügyminiszter most elfogadta az ajánlatot, mely szerint azokat a 18 éven aluli és 50 éven felüli magyar és osztrák férfiakat, nőket, akik Szerbiában internálva vannak és viszont a Monarchiában internált ilyen szerb alattvalókat szabadon bocsássák. Az internáltak szabadon bocsatása legközelebb meg fog kezdődni.

Erositik a Dardanellaknál az ostromló flottat. Megbizható hirek szerint a szövetségesek hajóhadát a Dardanellák előtt megerositik. A legrövidebb időn belül a következő hajók érkeznek meg: Danton, Mirabeau, Diderot, Condorcet dreadnoughtok, 5 torpedózuzó és 4 szénhajó. Várják továbbá a France és Courbet óriashajókat is.

Szerbia állapota. A Vörös Kereszt angol Különitménye Szerbiából most érkezett vissza Angliába. A misszió tagjai elmondották, hogy az egészségügyi viszonyok Szerbiában borzalmasak. Nis lakosainak száma 20 000-ről százezerre emelkedett s az összezsúfolt embertömegben naponta legalább háromszáz a halott.

Przemysl eleste. Przemysl vára négy és fél havi körülzárás után, ereje fogytán március 22.-én becsülettel elesett. A védősereg e hó közepén szükben kezdett lenni az élelmiszereknek. Ekkor Kusmanek gyalogsági tábornok az utolsó támadásra határozta el magát. A kirohanó csapatok f. hó 19.-én korán reggel a várovon át előretörtek és hét órai harcban nagy orosz erőkkel szemben a legvégsőkig helyt állottak. Végül is számbeli túlsúly arra kényszeritette őket, hogy a várov mögé visszavonuljanak. A következő éjszakákon az oroszok Przemysl ellen több oldalról előrenyomultak. Ezek a támadások ugy, mint valamennyi előző, a vitézül védett erődítmények tüzében megtörtek. Az e hó 19.-iki kirohanás után a legszükebbre szabott élelmiszeradagok is már csak három napi ellenállást engedtek s ezért a várparancsnok időközben azt a parancsot kapta, hogy ennek a határidőnek lejártával és a hadianyag megsemmisitése után a várat az ellenségnek átengedje. A várnak egy pilótája jelentette, hogy az erődöket az ágyukkal, lőszerrel és az erősditési müvekkel együtt idejében elpusztitani tényleg sikerült. A várőrség önfeláldozó kitartása és utolsó harca ép oly méltó a dicséretre, mint a korábbi rohamokban és ütközetekben tanusitott vitézsége. Ezt az elismerést Przemysl hőseitől az ellenség sem fogja megtagadni. A vár eleste, amellyel a hadvezetőségnek már hosszabb idő óta számolni kellett, a helyzetre a maga egészében befolyással nincs.

Elkeseredett harc Csernovic körül. Csernovicból jelentik: A támadás, amelyet csapataink kedden kezdtek meg az előrenyomuló és időközben megerősitett orosz erők ellen, szerdán heves és elkeseredett ütközetben folytatódott és tart még most, a késő éjjeli órákban is. Csapataink két irányban támadták meg az oroszokat. Az ellenség mindvégig erősen tartotta magát és elszántan harcolt, végül azonban katonáink nagyszerü szuronytámadással az egész vonalon felülkerekedtek. Az ellenség kelet felé megfutamodott. Csapataink egy fontos magaslatot, a mely az orosz határral párhuzamosan mintegy 15 kilométer kiterjedésü, megszállottak. A menekülő ellenség nem kerülhette ki Csernovicból észak felé irányuló oldaltámadásunkat. Hátulról ugyanakkor gyalogságunk tüzvonala hajtotta őket s a két tüz között nagy vereséget szenvedtek, jóllehet az orosz tüzérség szakadatlan tüzeléssel mindent elkövetett, hogy segitsen helyzetükön. Estig közel 200 foglyot szállitottak be a harcterről Csernovicba, köztük tiszteket.

A karpati nagy harcok. A Kárpátoknak az uzsoki szorostól a koniecnai nyeregig terjedő szakaszában a harcok tartanak. Az utolsó két napon ismét visszavertünk erős ellenséges támadásokat, miközben 3300 oroszt elfogtunk. Egy ütközetben, amely egy Wiskow melletti magaslatért folyt, sikerült az ellenséget állásaiból kiverni és 8 tisztet és 685 főnyi legénységet elfogni.

Csapataink bukovinai harca. Nehéz és igen komoly harcok sorozatává fejlődött a kárpáti csata. Döntő jelentőségü esemény azonban a kárpáti harcvonalon nem történt. Bukovinának azt a csücsket, a mely még orosz kézen volt, ottani hadseregcsoportunk most tisztitja meg az ellenségtől. Örvendetes hir érkezik a hadműveletek e területéről: egyes seregrészeink elérték az orosz határt. Remélhető, hogy ezek a sikeres kisebb harcok arra vezetnek, hogy Csernovicnak orosz részről történt és az utóbbi időben többször megismételt nyugtalanitása most megszünik.

Ossoviec ostroma. Szentpétervárról 23 án érkezett jelentések szerint a németek a legnagyobb erőfeszitéssel láttak hozzá Ossoviec ostromához. Újabb és újabb nehéz ágyukat állitanak fel a vár ellen, a melyre szakadatlanul tüzelnek. A Visztula és a Nyemen között várható ütközet dönti el a keleti front legközelebbi sorsát. Prasznysz és Osztrolenka között a helyzet mindjobban megérik a döntésre.

Przemysl felrobbantása. Rotterdamból jelentik: Az orosz főhadiszállason levő haditudósitók jelentései beszámolnak arról, hogy milyen állapotban találták az orosz katonák Przemyslt, mikor a várparancsnok a várat önként átadta. A haditudósitókat a lembergi főhadiszállásról autókon azonnal Przemyslbe vitték, hogy tanui legyenek a nagy eseménynek. A tudósitók egész sor elpusztitott falun mentek keresztül, mig eljutottak a przemysli várterületen kivül eső nagyobb községhez, Moscziskához, hol több osztrák-magyar hadifogoly volt. Az orosz katonák már messziről feléjük kiáltottak, hogy Przemysl orosz kézben van. Szechynie mellett a hős vársereg utolsó kirohanásának nyomai voltak láthatók. Sok orosz katona holtteste feküdt még eltemetetlenül. Az egész község romhalmaz volt, bizonyságául annak, hogy a przemysli hősök mily erővel támadtak. Messziről már láthatók voltak a sötét füstoszlopok és hallhatók voltak a rettenetes detonációk. Az autók csak a külső erődökig juthattak, mert a vár belső területéhez vezető hidak mind fel voltak robbantva. Innen nézték végig látcsövekkel az eléjük tárulóló látványt, amely fensegesen komor volt. Az erődökből nagy lángnyelvek csaptak fel, és mintha egy vulkán kerülő közepén állottak volna, folyton magasra csaptak a robbanások nyomán a sürü füsttel körülvezett lángnyelvek. Akármerre néztek, mindenfelé tüz és robbanás pusztitott. A parlamentair már rég eltávozott és a várőrség tisztjei a legénységgel még mindenütt a robbantás munkáját végezték. A tudósitók csak romokat láttak. Láttak az osztrák magyar páncélvonat romjait, ami szintén a robbantások szomoru eredménye volt. Csupa rom volt minden, mikor az első orosz csapat elérte a külső várovet.

Elfoglalt orosz támaszpontok. A Kárpatokban a heves harcok tovább folynak. Az ismételt orosz támadásokat ugy nappal mint az éj folyamán visszavertük. Az általános helyzet változatlan. A délre fekvő területen csapataink elfoglaltak tizenegy orosz támaszpontot és több mint 500 oroszt elfogtak. Az orosz-lengyelországi és nyugat galiciai arcvonalon tüzérségi harc folyik. A Sulejowtól délkeletre fekvő Paradies helység templomtornyát tüzelésünkkel fel kellett gyujtanunk, mert megállapitottuk, hogy az ellenséges tüzérségnek megfigyelő állomásul szolgált.

Tüzérségi harc Szerbia határán. Nisi hivatalos jelentés szerint március 16. án tüzérségi harc volt Belgrád és Zimony közt. A szerbek kizárólag nagykaliberü ágyukkal tüzeltek. Egyidejüleg Orsova mellett is heves tüzelés alá fogták állásainkat. Ada-Kaleh előtt horgonyzó több hajó megsérült, egy hid pedig összeomlott. Ugyanaznap estéjén Szendrő felől is folytatott az ellenség ágyutüzelést, sehol sem okozva nagyobb kárt.

Hiteles kimutatás Przemysl védelméről. A Przemysl elestéről szóló orosz jelentésekkel ellentétben a következő autentikus adatok állapittattak meg: Przemysl romjai parancsra, előzetes felszólitás és az ellenséggel való előzetes tárgyalások nélkül az egész hadianyagnak régen és alaposan előkészitett elpusztitása után adattak át az ellenségnek. A létszám az ostrom utolsó hetében a következő volt: 44 000 főnyi gyalogság és tüzérség (kétharmadrészben népfelkelők). Ebből levonandó mintegy 10 000 főnyi veszteség, legnagyobbrészt foglyok a március 19.-iki legutolsó kirohanásnál. 45 000 a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján beállitott, katonai ellátásban részesülő munkás, kocsis és lóápoló, azután a vasuti és táviró személyzet, végül 28 000 kórházi kezelésben lévő beteg és sebesült. 1050 mindenféle kaliberü ágyuval volt felszerelve, aminek legnagyobb része egészen elavult tipusu, 1861. és 1875 ből, amelyeket egyébként szintén szétrobbantottak. Az utolsó orosz támadást a március 21-ikéről 22.-ére virradó éjjel csak gyalogsági és gépfegyvertüzzel, valamint egypár, még szét nem robbantott, 1861. évi mintáju ágyuval vertük vissza.

Városi ügyek.

1047/915 **Hirdetmény.**

Közzé teszem, hogy a városi utak melletti és árokparti 1915. évi fűtermések f. évi április hó 6.-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen a városi számvevőségnél el fog árvereztetni.

Kőszeg, 1915. március hó 22.-én.

Jambrits Lajos, polgármester h.

893/915 **Hirdetmény.**

A m. kir. belügyminiszteriumnak 31002/915. számu rendelete alapján közhirré teszem, hogy a miniszteriumnak a buza- és rozsliszt kimérése tárgyában 649/915. M. E. szám alatt kiadott rendelete értelmében tengeri liszttel való keverése a lisztnek f. évi március 20.-ával életbe lépett.

Kőszeg, 1915. március hó 20.-án.

Jambrits Lajos, polgármester h.

1037/915 **Hirdetmény.**

Felhivom az érdekelt közönséget, hogy f. évi január 1-től a város területére hozott tulajdonukat képező, vagy a katonai kincstártól tartásra kiadott birtokukban, vagy használatukban levő lovakat a városi állatorvosnak a lovakra vonatkozó adatokkal és birtokukban levő marhalevél bemutatása mellett, április hó 1-ig jelentsék be. — Az ez után birtokukba kerülő lovakat pedig azonnal tartoznak bejelenteni.

Mulasztók ellen eljárást inditok.

Kőszeg, 1915. március 26-án.

Jambrits Lajos, polgármester h.

1043/915 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy a m. kir. Belügyminiszterium 21516/915 sz. rendelete értelmében a harcképtelenné vált, felülvizsgálat folytán hazabocsájtott katonák ingyenes orvosi ellátásban részesitendők, mit a közalkalmazásban levő orvosok, tehát Kőszegen dr. Kováts István, dr. Lauringer János, és dr. Havas Gyula végeznek.

A kötő- és gyógyszerek ugyancsak ingyenes kiszolgáltatása céljából a Vöröskereszt kőszegi fiókját megkerestem.

Ezen hirdetményt az összes orvosoknak, gyógyintézeteknek, a Vöröskereszt helybeli fiókjának a miniszteri rendelet kapcsán kiadtam.

Kőszeg, 1915. március 26-án.

Jambrits Lajos, polgármester h.

1043/915 **Másolat.**

M. kir. Belügyminiszteri szám. 21516/915. VII-b. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. — A cs. és kir. hadügyminiszter Ur a sebesülés, vagy más, szintén a háboruban szerzett megbetegedés folytán harcképtelenné vált s felülvizsgálat utján hazabocsájtott katonák további orvosi ellátásáról való gondoskodást ajánlotta figyelmembe. Tapasztalva az ország lakosságának minden rétegében osztatlanul megnyilvánuló lélekemelő áldozatkészségét, szinte felesleges nek tartom, hogy a háboruban harcképtelenné vált katonáink orvosi gondozását illetőleg, rendelettel kelljen intézkednem. Tekintettel azonban arra, hogy az igy felülvizsgálat folytán elbocsájtott sebesült, vagy beteg katonák, illetve népfelkelők, vagy csendőrök egy ideig még orvosi kezelésre szorulhatnak, s tartózkodási helyükön nem mindenütt vannak olyan egészségügyi intézmények, melyek révén a szükséges orvosi segitséget igénybe vehetnék, felhivom polgármester urat, hogy a törvényhatósága területén levő közalkalmazásu orvosokat hivja fel, hogy eddig is hiven teljesitett segélynyujtási készségüket ezen betegekre is kötelezőleg terjesszék ki, s a felülvizsgálat utján elbocsájtott katonákat, beleértve a honvédség és csendőrség állományába tartozókat is, a felülvizsgálat alkalmával megállapitott betegségükben ingyenes orvosi segélyben részesitsék. Az emlitett egyének dijtalan járólagos (Ambulans) kezelésére a törvényhatóság területén levő összes nyilvános és közkórházak is felhivandók. Meg vagyok győződve, hogy a magán orvosok saját jószántukból szintén készséggel vállalkoznak arra, hogy a szóban levő, a haza védelmében testi épségüket vesztett harcosokat adott esetben dijtalan orvosi segitségben részesitsék. — Budapest, 1915. március hó 8 án. Sándor s. k. belügyminiszter.

Kőszeg, 1915. március 26.

A másolat hiteléül:
Kis Géza, h. v. kiadó.

Helyi hirek.

Hajek Károly ezredes, a 18. honvéd gyalogezred parancsnoka, ki nemrégiben jött vissza a harctérről, hol a háboru kezdete óta tartózkodott s egy ideig a 15. honvéd ezredet vezette, néhány heti gyógyfürdő használata után, most ujra készül a harctérre, a 18. honvéd ezred vezetésére. Már megemlékeztünk az itteni kiegészitő parancsnokságtól hadiszolgálatra beosztott parancsnoknak a harctéren teljesitett kitünő szolgálataiért kapott kitüntetéseiről. Most megemlitjük még azt, hogy a porosz

határon teljesitett kiváló szolgálataiért a német vaskeresztet is kapta. A Kárpátokban együtt harcolt a németekkel, akik elragadtatással beszéltek a 18-as honvédek csodás vitézségéről és a német katonát is felülmuló szivós kitartásáról.

Kitüntetés. Mohr Béla huszárfőhadnagynak, MohrVilmos szesznagykereskedő polgártársunk fiának, ki most a haretéren mint századparancsnok működik, az ellenség előtt tanusitott kitünő szolgálatai elismeréseül ő felsége legmagasabb megelégedése adatott tudtul, amivel a „Signum Landis" rendjel viselése jár.

Sényi Péter kitüntetése. A német császár nagyunyomi Sényi Péter korvett-kapitányt, néhai Sényi Kálmán Vasvármegye árvaszéki elnökének s később barsi főispánnak kiváló fiát, városunk szülottét, ki most is kőszegi illetőségü, a vaskereszt második osztályával tüntette ki.

Kitüntetés. Szabó Vilmos a tabi takarékpénztár könyvelője, Szabó András asztalosmester fia, ki mozgósításkor a 18. honvéd-ezredhez, később pedig a budapesti 1. honvéd ezredhez osztatott be, már ismételten kitüntetésben részesült kitünően és vitézül teljesitett szolgálataiért a haretéren. Már a háboru elején megkapta a masodosztályu vitézségi érmet, e hó 8-án pedig az elsőosztályu vitézségi éremmel tüntették ki. De nemcsak ez örvendetes, hanem foleg az, hogy hazairt levelében teljes jólétéről ad hirt és egy árva panaszszó sincs levelében. Még a lábbaját is csak ugy mellesleg emliti: „nem baj, majd javul". Ez aztán katona!

Ezüst lakodalmát ünnepelte mult héten szük családi körben Takó József járásbirósági kezelőtiszt és neje Denewald Irma. A tisztviselőkar s sok ismerőse is elhalmozta ez alkalommal őszinte szerencsekivánatokkal.

Szentgyakorlat. A oltáregyesületi és kath. sajtóegyleti tagok számára lelki gyakorlatot rendez a vezetőség. Az elmélkedések hétfőn (márc. 29.), kedden, szerdán d. u. 5 órakor a főgimnázium disztermében lesznek. Más nőket is szivesen lát az egyesület a lelki gyakorlaton.

A nagyhet egyhazi sorrendje. Nagycsütörtökön a szentmise d. e. 9 órakor. — Nagypénteken d. e. fél 9 órakor magyar szentbeszéd, utána csonkamise és szentségkitétel a szent sirnál. Délután 1 órakor körmenet a Kálvária hegyre, felérkezés után német predikáció. A Kálvárián a szentségbevétel délután 5 órakor, — a városban, a Jézus szent Szive templomában délután 6 órakor. — Nagyszombaton reggel 7 órakor szentségkitétel, fél 8 órakor tuzszentelés, husvéti gyertya és keresztvizszentelés, 9 órakor mise. Délután 5 órakor feltámadási körmenet a Kálvárián, fél 7 órakor a Jézus szent Szive templomában és fél 8 órakor a Bencsek templomában. Husvétvasárnap reggel 7 órakor husszentelés, délelőtt 9 órakor nagymise.

Kőszegiek Przemyslben. Przemysl eleste folytán a fogságba került katonák közül sok Kőszegről származó is van. Tisztek: Dr. Marton Jenő és Lux Vilmos, tüzér-altisztek: Halper József, Garai József, Posch Antal, Scheck Alajos, Csőgör Lajos, Krug Sándor, Treppler Antal, Kelemen Ferenc. Lehet, hogy még több is, de mi csak ezekről tudunk. Büszkék lehetünk e fiainkra, polgártársainkra, akik egy világ által megcsodált és ünnepelt hősök sorába tartoznak és habár fogságba kerültek, ez oly körülmények között történt, ami vitézségükből mit sem von le, — az itthonlevők pedig most azzal vigasztalhatják magukat, hogy a szomoru fogságban visszanyerik a nagy küzdelmek által elesigazott testük ruganyosságát s remélhetőleg ők is emberséges bánásmódról adnak mielőbb hirt.

Katonatemetések. A katonai tartalékkórházban mult szombaton halt meg az orosz foglyok sorából Krizanovszky Boris, 29 éves nőtlen lengyelszármazásu orosz alattvaló egyéves önkéntes, ki Lublinban banktisztviselő volt, tüdőbaj következtében. Temetéséhez a lábbadozó orosz tisztek is kivonultak s koszorut helyeztek koporsójára. — A vasutas árvaház katonai kórházának is volt halottja e héten. Muszlai János 26 éves nős, győrasszonyfai származásu kocsis halt meg hastifusz folytán, melyet a kárpáti harcoknál szerzett. Ennek a temetésén is sokan vettek részt katonák s polgárok.

Hirtelen halál érte Edler József 64 éves helybeli napszámost. Munka nélkül lévén, egy itteni házban megjelent keregetés végett s mialatt az alamizsnára várt szivszelhüdés érte. A helyszinen megjelent hatóság ennek megállapitása után az elhunytat a temető halottas házába vitette. Temetéséről az evangelikus egyházközség gondoskodott.

Az öreg népfelkelők sorozása Vasvármegyében április hó 6-án kezdődik. Ők természetesen tiltakozni fognak az „öreg" szó ellen s legfeljebb az „öreg ágyu" cimzést fogadják el, sőt joguk van a „42-es" sokatjelentő cimre is, lévén köztük az 1873. évbeliek is. Kőszegen lesz a sorozás utolsó stációja. Itt a járás és a város 1873—1877. évbeli népfelkelőköteleseit május hó 3-án és 4-én fogják sorozni.

A háboru és az erettségi vizsga. A középiskolák vizsgatervében némi változtatás történt a háboru miatt. Azok a VIII. osztályu ifjak, akiket a sorozó bizottság katonai szolgálatra alkalmasaknak talált, nem tesznek érettségi vizsgát, hanem évközben tanusitott tanulmányi eredményük alapján jutnak végbizonyitványhoz. A többi tanuló juniusban rendes vizsgát tesz. A katonai szolgálatra alkalmasnak talált ifjak közül azok, akik évközben gyenge előhaladást mutattak, vagy elégtelen osztályzatot kaptak, szükebb vizsgát tesznek, mely egyenlő értékü az érettségivel s ha ezt sikerrel kiállották, szintén megkapják az érettségi bizonyitványt. Nem felel meg tehát a valóságnak az a hir, hogy az érettségi vizsgák az idén elmaradnak. A kultuszminiszter egyébként rendeletben állapitotta meg az idei vizsgálatok rendjét, amelyek juniusban lesznek és most folyik a miniszteriumban az érettségi biztosok kijelölése is. — A miniszteri rendelet kizáróan azokat az ifjakat részesiti kedvezményben, akik az iskola padjaiból a hadsereghez kerülnek. A többi diák a rendes időben vizsgázik.

Magyar sebesült katonák érkeztek e héten nagyobb számban Kőszegre. Összesen 137. Részben a csipkegyári, részben a vasutas árvaházi katonai kórházban helyeztettek el.

Beteg orosz foglyok érkeztek e héten nagyobb számban a helybeli tartalékkórházba, melynek megcsappant létszáma ismét szaporodott. Most összesen 340 az állomány.

Meghivó. Kőszeg város Hegyközsége az 1915. évi rendes közgyülését április hó 5-én (husvéthétfőn) délelőtt 10 órakor a városház közgyülési termében tartja meg, melyre a hegyközségi tagok ezennel meghivatnak. Az elnökség.

A hetfoi vasár néptelensége azt mutatta, hogy milyen sokan hiányoznak itthon. Nemcsak a vevők sora megritkult, de a vásározók száma is. Annyi sátorhely még sohasem maradt üresen, mint e vásáron. Élénkebb forgalmat csak a kalaposok s kékfestők értek el, no meg meg a képeslevelezőlap-árusitók. A marhavásáron gyenge volt a felhajtás. Az állatállomány jelentékeny csökkenését igazolja ez. Ennek sajnálatos következménye az árak szinte hihetetlen emelkedése. A mult évi árakhoz képest 100—120%-kal a legutóbbi vásárral összehasonlitva 25—30%-kal magasabbak voltak az árak. Egy pár ökörért 2800—3000 koronát, nem nagyon kivánatos tehenekért 6—700 koronát fizettek. Olyan lóért, melyet a mult vásáron 270 koronáért vettek, most 580 koronát adtak. Vevő is sok volt. Majd az egész felhajtott állomány került eladásra. Felhajtatott 343 szarvasmarha, 210 ló, 345 sertés. Ebből uj gazdára átiratott 314 szarvasmarha, 197 ló és 304 sertés.

A kuteges tifusz-járvány esetére berendezett régi koleraházat, a külső köruton levő vadászlakot most a célnak megfelelően kell átalakittatni a városnak és az esetleg ott működő orvosok részére fertőtlenitő és fürdőhelyiséget is kell berendeznie. Az alispán a költségek egy részének visszatéritését reméli elérni a belügyminisztertől.

A villamos áram árát is felemelni akarják. De csakis a világitási célra felhasználtat. A Ganz gyár mint üzemvezető ezirán javaslatot terjesztett be a tanácshoz, mely szerint hektowattonkint 7 fillérre lenne felemelendő. Az ármegállapitás a városi közgyülés hatáskörébe tartozik, mert szabályrendelet-megváltoztatással jár. Mikor minden drágább lesz, ez természetesen a villamos árammal is indokolt. Minthogy ez azonban városi mü s a tüzbiztos világitás szolgáltatása közérdek, kérdés, érdemes-e az amugy is százfelekepen agyonsanyargatott villamosságot használó osztályra ezt az ujabb terhet rónni. Anyagilag csak annyi érdek füződik ehhez, hogy több jövedelem esetén az elmult évek deficitje hamarabb törlesztessék. Itt meg azután az a kérdés, hogy helyén-való-e a fogyasztó közönséget e miatt éppen a jelen időben megterhelni. Béke idején könnyebben viselhetné. Azt helytelennek találjuk, hogy csak a világitási áram ára emeltessék. Éppen az ipari célra szolgáló áram birja el könnyebben az áremelést. Az ipar minden termelését a viszonyokhoz alkalmazza s megkapja az áremelés ellenértéket. Különben minek is tárgyaljuk, hiszen ez a városatyák dolga. Még ránk fogják, hogy a mi saját havi egy-két korona különbözete miatt tesszük.

Beszüntetett mészáros üzlet. Senye Lajos helybeli mészáros üzletét beszüntette és a seregélyházi vendéglőt vette bérbe.

Gabona- s lisztelszállitás akár vasuton, akár más módon csakis rendőrhatósági igazolvánnyal (községekből főszolgabiró igazolvánnyal) van megengedve e hó 29-től kezdve.

Olcsó burgonya kapható a városházán, mit a polgármesterhelyettes Tömördön vett egyik uradalomtól. A burgonya kilója 10 fillér és e hó 29-től kerül eladásra a városházán. Jelezzük azonban, hogy a szabolcsi öt vaggon burgonya még nem érkezett meg. Akik tehát nagyobb mennyiségben jegyeztek elő, előjegyzett mennyiségüket csak a szalbolcsiból fogják megkapni.

Olcsó konyhakertészethez juthatnak kisgazdák vagy földmüvelők. A nagy katonai gyakorlótér néhány holdját, valamint a katonai lövölde belterületén levő két holdnyi területet kisebb területekre felosztva megmüvelésre kiadja a katonai állomásparancsnokság (katonai reáliskola). Vállalkozók ott jelentkezzenek részletesebb felvilágositás céljából.

A gabona- s lisztrekviralás egy szigorubb rendelete most akként intézkedik, hogy legközelebb már házról házra járva felveszik a készleteket, esetleg a pénzügyőrök által is s minden fogyasztónál csak annyit hagynak meg, amennyi családtagjainak vagy alkalmazottainak száma szerint őt megilleti. Bár igy tettek volna elejétől fogva, nem lett volna liszthiány, kukoricakényszer és oly óriási áremelés.

Tüzet jeleztek csütörtökön az alsó erdőnek lövölde mögötti területén. Mire a városból kisietett segitség oda érkezett a katonai lövöldőben tartózkodó őrség katonái a tüzet már elfojtották. Csak néhány négyszögméter fü égett el, eldobott gyufától vagy tüzelő cigányok parázsmaradékától.

A piaci rendészet ügyében a rendőrhatóság arra utasitotta közegeit, hogy a jövőben a hetivásárokon a szokásos közegészségügyi ellenőrzésen kivül még, arra is terjessze ki figyelmét, hogy iparigazolvány nélküli nagybani vevőket a bevásárlásban megakadályoz, esetleg feljelent.

Az elsőrendü élelmiszerek árát a hatóságoknak nincs joga megállapitani. Csakis az aránytalan ár miatt van joga az elárusitó ellen kihágási eljárást meginditani és esetleg megbüntetni. Igy adja véleményét a soproni kereskedelmi kamara a sárvári főszolgabirónak, aki a piacon 24—30 fillérért eladott tej miatt azért járt el az elárusitó ellen, mert Sárvárott az uradalmi tejet 20 fillérért árusitották. A kamara véleménye teljesen megfelel a miniszteri rendeletnek. Az a véleménye is helyes, hogy aránytalan árnak az tekinthető, hol a termelő vagy kofa a nagyban elárusitó gazdaságoknál 6—8 fillérnél drágábban számitják, mert a városba való behozásért ennyivel magasabb ár nem arányos. Nagyon szép dolog ez az akadémikus fejtegetés, de mi haszna, ha Szombathely szeptemberben igen helyesen megkezdte az efféle élelmicikkek piaci árirányitását, most meg teljesen abbahagyta, amiért is ott most oly drágaság kapott lábra, hogy termelőink inkább oda viszik. Ez okozza nálunk is az áremelkedést s mivel a vasut jó eszközül szolgál az élelmiek könnyü és költségmentes leszállitására, Szombathely bővebb keresettel biró lakossága kapja a vidéki termelés legnagyobb részét.

A Várkör sokat megcsodált gesztenyefait, a városnak ezt a gyönyörü diszét, a város most sorra lenyesegette. Igaz, hogy már 12 éve nem történt s sokat panaszkodtak miattuk a várkori háztulajdonosok levegő és világosság hiánya miatt, de a nagy közönség mégis fájó szivvel nézte ezt a szerinte „megbocsáthatatlan vandalizmust". Lehet, hogy igazuk van, amiért a tulságos megnyirbálást kritizálják, de ez a mostani nem tetszős állapotnak hamar véget vet majd a közeli kivirágzás, mely ez évben a csonkitásokat részben takarni fogja és a jövő évre már alig lesz látható. Most még csak abban kételkednek, hogy a beaszfaltozott gyökerek ujra oly életerőre kapjanak, hogy e gesztenyefasor ismét ujra disze legyen a város főterének. Jogosult a panasz a polgári iskolai épület előtti fáknak féloldali teljes leborotválása miatt. Ilyet csak kontár kezek követhetnek el. Azt mondják nem a város rendelte. Hát ki?

Katonáknak szabadságolása a tavaszi munkálatokra. A legénységnek a tavaszi vetési és szőlőmüvelési munkálatokra tervbe vett szabadságolása a március hó elején uralkodott téli időjárás miatt bizonytalan időre elhalasztatott. Időközben az időjárás javulása következtében elrendeltetett, hogy a katonai (hadtest) parancsnokságok a vármegye alispánjával egyetértőleg állapitsák meg, hogy az illető vidékről való legénység mely időtől kezdve szabadságoltassék. Az egyes megyék alispánjai pedig utasittattak, hogy a területükön lévő gazdasági egyesületekkel, esetleg a törvényhatósági városok gazdasági egyesületeivel is lépjenek érintkezésbe s ezek kivánságának figyelembevételével tegyék meg javaslataikat. Ily módon legjobban lesz érthető, hogy a legénység az illető vidék különleges éghajlati és gazdasági viszonyainak figyelembevételével megállapitott időben kapja majd a szabadságot. A szabadságolások kezdetét az illető törvényhatóságok területén közhirré fogják tenni.

Szabómesterek figyelmébe. A katonaság részére szükséges ruházatok elkészitésére a kerületi kereskedelmi és iparkamara közvetitésével munkaalkalom kinálkozik. A kamara a munkálatok kiadásának biztositására az ipartestületet kérte fel. Az ipartestület vezetősége ezuton kéri fel a testület szabómester tagjait, hogy akik a munkálatok végzésére hajlandók sürgősen jelentkezzenek az ipartestületnél.

Köszönetnyilvánitás. A főgimnázium VII. osztályának gyüjtése szeretett osztályfőnökük nevenapja alkalmából 21 korona; továbbá adományozott: ozv. Hodászy Béláné, Korner Jánosné 2 koronát, Dr. Dreiszker József 6 liter bort, Jaros Istvánné 14 drb. tojást, Szeybold Frigyesné 10 drb. tojást, Wurst C. és Schatzlné Kőszegfalváról 100 tojást.

A gazdasági munkák ellátásának biztositása. A földmivelésügyi miniszter felfüggesztette a ragadós száj és körömfájás elleni védekezésről szóló rendelet egyes intézkedéseit és további rendelkezésig megengedte azt, hogy a száj- és körömfájással fertőzött község lezárt udvarából egészséges szarvasmarhákkal igazolvány mellett a község határán belül gazdasági munkát és sürgős fuvarozást végezhessenek.

A vármegyei gabonarekviralás és a feleslegek lekötése és elszállitása óta csak kevés őrleni valót hoznak a kőszegi malmokba. E miatt a molnárok zugolódtak és eljártak a hatóságnál azon kérelemmel, hogy a városba őrlésre hozott gabonanemüeket ne zaklassa a rekvirálás céljaira való nyomozó illetve feltartóztató s lefoglaló eljárással. A rendőrhatóságnál azután megtudták, hogy maga a rendőrség egyetlen egy esetben sem tette ezt és ennek az elhiresztelése teljesen alaptalan. Mindössze két esetben történt, hogy az u. n. „Országos Gazdasági Bizottság" helyi megbizottja a feljelentés jogával élt s ez esetekben természetesen a hatóság kötelességét kellett teljesitenie. De még ezen két esetben sem vétetett el tulajdonosuktól a behozott gabona. Egyik esetben igazoltatott, hogy a katonai reáliskola megrendelése, a másik esetben pedig megállapitást nyert, hogy a

hive mozgalmuknak, mivel a ma... háziasabbak ...

gazda a mála rekvirált mennyiségen felüli, saját szükségletére jogosult készletét hozta mogőrleni és az illető nem is akadályoztatott meg ebben. De persze, az ilyen hirek apró szunyogaiból maga a közonség csinálja az elefántokat, — nem rossz akaratból, csak felületességből, mivel mindenki mindjárt elhinni kész mindent és soha előbb meg nem győződik a valóságról, mielőtt a pletykázás kedvelt mesterségébe fog. Mi el is hisszük a hatóságnak, hogy feljelentés nélkül nem jár el az ilyen ügyekben. Hiszen tapasztaljuk, hogy a város élelmezése dolgában a lehető legbuzgóbb törekvést fejtik ki a városházán és a behozatalt nemcsak nem gátolják, hanem inkább a legnagyobb előzékenységgel előmozditják. Csak hozzanak ide minél többet. Ez érdemben a helyi hatóság körözvényt kuldott a vidéki községek elöljáróihoz, melyben az ellenkezőről elterjedt hirekkel szemben kijelenti, hogy akik Kőszegen szoktak vagy akarnak őroltetni minden fenakadás nélkul megtehetik.

A hetivásaros piac óriási megdrágulása miatt sokat panaszkodtak a hatóságnak. Igazuk is volt. Teljesen indokolatlan árakat mertek a piacra jövő vidéki elárusitók az élelmi cikkekért követelni. Megjött aztán az a r á n y t a l a n árkovetelésekről szóló kormányrendelete. Ez sulyos büntetést statuált az élelmiszeruzsorások ellen. A legtobb városban a rendőrhatóságok ennek az alapján igyekeztek az elsőrendü élelmi cikkek árait szabályozni, mérsékelni, aminek másutt is, itt is meg volt az eredménye. Büntetések itt nem fordulnak elő. Egyetlen egy esetben sem. A hatósági közegek megfelelő tapintatossággal jártak el ebben s a városi lakosság megélhetési költségeinek csökkentését igy is elérte. — Most meg azért panaszkodnak a hatóságnak, hogy árszabályozó eljárása miatt az elárusitók egy része elmarad s igy a kinálat csökkenése folytán az árak most ez okból emelkednek, mert egy-egy elárusitó asszony tejét, turóját, tejfolét annyian veszik ostrom alá, hogy valóságos árlejtés fejlődik ki belőle. A kereskedők meg azért panaszkodnak, hogy a vidék behozatalának csökkenése miatt az ő forgalmuk is veszit. — A hatóság ilyen helyzetben a mesebeli molnár, fia és szamara sorsára jut. Akárhogyan tesz, sehogy sem jó. Nem csodálnánk, ha a piaci árkialakulás irányitásában az eddig tapasztalt diceséretes és a helyi fogyasztó közonségre nézve fontos akcióját abbahagyná. Ha ez bekovetkezik és valószinü, hogy ugy lesz, mert ilyenformán nyilatkoztak meg illetékes helyen, akkor majd meglátjuk, hogy hova merészkedik a vidéki élelmiszer elárusító nép. Azaz, hogy nem is ezek okozzák anyira a drágaságot, mint a bevásárlók hihetetlen tülekedése. Csoda-e, ha ezt látva az elárusitók, ott az elárusitás folyamata alatt emelik az árakat. Bevásárló asszonyaink, cselédeink megadnak minden árt, csakhogy megteljek kosaruk, — csakhogy a megszokott jó életmodot biztositsák a gyomroknak. Mintha valami nagy szerencsétlenség érné őket, ugy panaszkodnak, ha egyszer turó, tejfel vagy szárnyas nélkül maradnak. Csak próbálnák meg a bevásárlók ezt az egymásra licitáló, minden árt megadó tülekedést abbahagyni és ha látják, hogy az elárusitónál már alkudozóban van egy-két vevő, ne okvetetlenkednének irigykedéssel körülette, mindjárt más képen alakulnának a piaci árak. Hangosan prédikálja ezt majd minden héten a hátóság és általános helyeslés követi ezt a figyelmeztetést, de utána rögtön az ellenkezőjét cselekszik. Igy az ördög segithet rajtuk.

Vásari lopások mindig előfordulnak az országos vásárokon. Mióta az árucikkek árai rohamosan emelkednek, a lopások még nagyobb számban történnek. Különösen a cipőknek ilyetén való megszerzése képezi a vásári tolvajok törekvését. A rendőrbiztos e vásáron éles szemmel figyelte meg különösen a közeli vidékről bejött cigányasszonyokat. Meg is volt az eredménye. Egész sátorra való cipőt szedett össze kosaraikból, batyujukból. A vasedényekből is igen sok került ily olcsón birtokukba. Kendők, kötények és harisnyák is. Ugyiátszik elterjedt a hire, hogy 10 rendőrből most már csak egy őrzi a vásár vagyonbiztonságát. Csalódtak. Jó része hurokra került és a károsultak is kinyomoztattak még a vásár befejezése előtt. Néhány polgári helyettes rendőr segitette a rendőrbiztost a munkájában. A királyi járásbiróságnak sok dolga lesz a feljelentett tettesekkel, a sok bunjel kezelésével és visszautalásával.

A gabona- és lisztszállitáshoz szükséges igazolványról. A kormány a gabona- és lisztnemuek szállitására vonatkozólag a következőket rendeli: Buzát, rozsot, árpát, tengerit és burgonyát, valamint az ezekből előállitott lisztet és a rizslisztet nem postai polgári forgalomban vasuton, hajón vagy gépkocsin a város vagy község területén kivül eső helyre csak szállitási igazolvány mellett szabad szállitani. Vasuti és hajozási vállalatok a feladótól a fuvarlevél mellé a szállitási igazolványt is koveteljék meg. A szállitási igazolványban lakóhelyének és lakásának kivételével meg kell nevezni azt, aki az árut tovaküldi (feladó) és a cimzettet, akinek részére a szállitás történik; továbbá meg kell jelölni az áru nemét, sulyát, a feladási és a rendeltetési állomást, valamint az időt, a melyen belül a szállitásnak történnie kell, végül a szállitási igazolvány kiállitásának helyét, évét, hónapját és napját. Az igazolványt az azt kiállitó hatósági személy aláirásával és hivatalos pecsétjével látja el. Ha a szállitás fuvarlevéllel történik, a szállitási igazolványt a fuvarlevélhez hozzá kell fűzni és az árut felvevő állomásnál annak jeléül, hogy szállitásra már használtatott, a feladó állomás keletbélyegzőjével lo kell bélyegezni. A szállitási igazolványokat saját küldeményeire nézve az Országos Gazdasági Bizottság maga állitja ki, egyéb küldeményeire nézve pedig a földmivelésügyi miszter utasitása szerint az az elsőfoku közigazgatási hatóság, amelynek területén a feladó állomás van. Elsőfoku hatóságok: kis- és nagyközségekben a főszolgabiró, rendezett tanácsu városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettesük, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által megbizott tisztviselő. Az igazolvány bélyeg- és illetékmentes, kiállitásért dij nem jár. Vasuti vagy hajózási állomás által fuvarozás vagy tárolás végett 1915. évi március hó 29. napja előtt már átvett küldeményekről szállitási igazolványt bemutatni nem szükséges. A rendelet március 29-én lép életbe. Az ellenvétők két havi fogházzal és 600 korona büntetéssel sujthatók.

Heti krónika.

800 000 orosz hadifogoly. Berlinből jelentik: A német birodalmi gyülés több tagja a hadvezetőség engedelmével bejárta a doberritzi katonai fogolytáborokat. A Vossische Zeitung közli, hogy ez idő szerint ezekben a táborokban 800,000 orosz hadifoglyot őriznek s ezekközött több mint 9000 tiszt van.

95 város és 4500 falu pusztulása. A Daily Chronicle angol lap jelentése szerint Orosz-Lengyelország nagy részét a háboru teljesen elpusztitotta. Kilenevenöt város és négyezerötszáz falu ugyszólván romokban hever. Az eddigi kárt két és fél milliárd koronára becsülik.

Tilos a vadászat. A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a hatóságokat felhivja, hogy a vadászati tilalmat szigoruan ellenőrizzék és minden rendelkezésre álló eszközzel a visszaéléseket megtorolják. A vadászó közonség egy része ugyanis azon ürügy alatt, hogy élelmiszerhiány van, vagy hogy kórházak részére vadásznak, a vadászati tilalmat nem tartják be.

Az uj moratoriumrendelet. A hivatalos lap közli a kormány 1040/1915 M. E. sz. rendeletét a moratórium ujabb meghosszabbitásáról. Az uj, immár hatodik moratóriumrendelet az összes eddigi rendeletekkel megállapitott fizetési határidőket 1915. évi junius hó 31-ik napjáig bezárólag meghosszabbitja. Az uj rendelet értelmében nem esnek a moratórium alá azok a pénztartozások, amelyeket az előző rendelet megállapitott. Módositás történt a lakbérek fizetésére vonatkozólag, amelyekre a rendelet kimondja, hogy nem esik moratorium alá a katonai szolgálatot teljesitő vagy ezzel egy tekintet alá eső egyén lakbértartozása, ha a kötelezett szolgálati vagy alkalmazási viszonyból folyó rendes járandóságaiban, vagy legalább lakpénzben, vagy lakbér céljára nyujtott közsegélyben részesül.

Ausztria lisztellátása. A hivatalos lapban közzéteendő fogyasztási szabályrendelet a következőket tartalmazza: Március 28-tól kezdve a további intézkedésig egy személyre a naponkénti lisztszükséglet 250 grammban állapittatik meg, figyelembe véve, hogy 5 kilogramm lisztből 7 kilogramm kenyér lesz. A mezőgazdasági munkásoknak 300 gramm lisztszükségletet állapit meg a rendelet.

Értesités!

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközonséget, hogy a növendék-marha beszerzése körüli nehézségek és azok túlmagas ára miatt kénytelen voltam mészárszékemet bezárni.

Egyben köszönetemet fejezem ki m. t. vevőimnek az irántam tanusitott bizalmáért és támogatásáért.

Kiváló tisztelettel

Senye Lajos
mészáros.

Két tanonc

jó családból, csekély díjazás mellett felvétetik a **kőszegi villanytelepen.**

A tanoncok keresete:
1-ső évben havi 12 korona,
2-ik „ „ 18 „
3-ik „ „ 25 „
Bővebb felvilágositás ugyanott.

Horgony-thymol-kenöcs.
Könnyebb erüléseknél, nyitott és égési sebeknél.
Adag: kor. – .80

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés bütésknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvegje: kor. – .80, 1.40, 2 –

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnél és sápkórnál.
Üvegje: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvetlenül beszerezhető: Dr. Richter „Az arany oroszlánház", czimzett, gyógyszertárából, Prága I., Elisabethstrasse 5.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltokat mindenkor a legelőnyösebben.
Folyósit: rendes és torlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra, **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdei megbizatásokat elfogad.
Szelvényeket: költségmentesen beváltja; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.
Átutalásokat, befizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztositja.
Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és bankügylet megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.
Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetetek 15 millió koronán felül. Sajat tőkei 2,250.000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomásos levélpapirra, boritékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghivókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, cimkékre, n é v j e g y e k r e, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes
könyvnyomdájához
Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház),
hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.
„Kőszegvidéki Képesnaptár", „Günser Bezirkskalender" és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga" kiadóhivatala.

STOCK-
COGNAC
MEDICINAL

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK
gőzüzemü gyárából
BARCOLA.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen